

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/153/2024
Identifikačné číslo spisu:	8122205661
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8122205661.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobkyne: Ľ.A. J., nar. XX. XX. XXXX, T., T. X, právne zastúpená: JUDr. Marián Rušin, PhD., advokát, Košice, Štúrova 27, proti žalovanému: V. Š., nar. XX. XX. XXXX, D. XX, právne zastúpený: JUDr. Miroslav Ondrušek, advokát, Bardejov, Radničné námestie 33, o vypratanie nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24C/48/2022, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 7. mája 2024 sp. zn. 12Co/14/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania priznáva v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 24C/48/2022-102 z 20. októbra 2023 rozhodol nasledovne, cit:

„I. Žalovaný j e p o v i n ý vypratať nehnuteľnosti vedené na Okresnom úrade Prešov, katastrálny odbor, zapísané na liste vlastníctve č. XXX katastrálne územie D. K., obec D. K., okres Prešov, a to

- hnutel'né veci nachádzajúce sa v rodinnom dome súpisné číslo XX postaveného na parcele č. 158, parcela registra „C“, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m² v časti bývalá stajňa;
- hnutel'né veci nachádzajúce sa v rodinnom dome súpisné číslo XX postaveného na parcele č. 158, parcela registra „C“, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m² v časti veranda;
- hnutel'nú vec - dreváreň nachádzajúcu sa na pozemku par. č. 158, parcela registra „C“, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m²;
- hnutel'né veci v sypanci vrátane pivnice nachádzajúce sa na pozemku par. č. 158, parcela registra „C“ zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m²;
- hnutel'nú vec - unimobunku nachádzajúcu sa na pozemku par. č. 158, parcela registra „C“, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m²;
- hnutel'nú vec - voliéru nachádzajúcu sa na pozemku par. č. 158, parcela registra „C“, zastavaná plocha

a nádvorie o výmere 914 m²;

- hnutelnú vec - kurník nachádzajúci sa na pozemku par. č. 158, parcela registra „C“, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m²,

a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa má n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku“.

1.1. Po citovaní ust. § 126 Obč. zák., čl. 20 Ústavy SR, čl. 1 Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru, § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP svoje rozhodnutie vecne dôvodil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vypratania nehnuteľností v jej osobnom vlastníctve (bližšie špecifikovaných v žalobe) hnutelnými vecí vo vlastníctve žalovaného, ktorý tie počas niekoľkých rokov vo vzťahu so žalobkyňou nast'ahoval (doniesol) na jej nehnuteľnosti, keď po tom, ako sa žalovaný odsťahoval, ani na výzvu žalobkyne, si tieto hnutelné veci nezobral, čím užíva nehnuteľnosti žalobkyne bez právneho dôvodu. Následne na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa na LV č. XXX, k. ú. D. K., obec D. K., parc. č. 158 o výmere 914 m², zastavaná plocha a nádvorie, na ktorej je postavený rodinný dom súp. č. XX, pričom žalovaný nepoprel, že bol so žalobkyňou v dlhodobom partnerskom vzťahu a za to obdobie doniesol na nehnuteľnosti množstvo hnutelných vecí. Po ukončení ich partnerského vzťahu žalobkyňa vyzývala žalovaného na vypratanie vecí, ktoré sú v osobnom vlastníctve žalovaného a sú uložené v/na nehnuteľnostiach v jej vlastníctve. Výzvou zo dňa 18. 05. 2022, ktorá bola doručená žalovanému dňa 20. 05. 2022, žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzvala žalovaného na vypratanie všetkých vecí v osobnom vlastníctve žalovaného, a to v časti bývalá stajňa, veranda, žiadala tiež vypratať dreváreň, sypanec vrátane pivnice, unimobunku, voliéru a kurník.

1.2. Mal teda preukázané, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ktoré žiada vypratať a na ktorých sa nachádzajú hnutelné veci vo vlastníctve žalovaného, ktorý ani po mnohých výzvach a upozorneniach zo strany žalobkyne tieto nevypratol. Žalovaný nemal žiadny právny titul na to, aby jeho hnutelné veci sa nachádzali v/na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Za daného stavu bolo teda nepochybné, že žalovanému vznikla povinnosť predmetné nehnuteľnosti vypratať, keď ďalším ponechaním vecí na nehnuteľnostiach žalobkyne neoprávnene zasahoval do jej vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam. Žalovaný zasahoval podstatným spôsobom do práv žalobkyne a obmedzoval ju vo výkone vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam bez akéhokoľvek rozhodnutia súdu, súhlasu žalobkyne alebo iného právneho titulu.

1.3. Podľa súdu žalobkyňa v konaní dostatočne preukázala dôvodnosť svojho nároku predloženými listinnými dôkazmi, ako aj nepopretím skutkových tvrdení zo strany žalovaného. Z uvedeného dôvodu žalobe vyhovel a rozhodol o povinnosti žalovaného nehnuteľnosti špecifikované vo výroku rozsudku vypratať. Súčasne mal za preukázané, že žalobkyňa sa žalobou domáha vypratania drevárne, ktorá sa čiastočne nachádza na pozemku parc. č. 159 kat. územie D. K. vo vlastníctve tretej osoby, ktorá nie je žalujúcou stranou. Na základe uvedeného došiel k záveru, že v tejto časti žalobkyňa nemá aktívnu vecnú legitimáciu, preto v tejto časti žalobu zamietol. Uvedené však nemá žiaden vplyv na povinnosť žalovaného vypratať dreváreň z pozemku žalobkyne. K námietke žalovaného o nevykonateľnosti petitu žaloby poukázal na to, že v žalobe sú presne označené nehnuteľnosti, ktoré žalobkyňa požaduje vypratať a v akom rozsahu. To znamená, že žalovaný je povinný vypratať všetky hnutelné veci v jeho vlastníctve, nachádzajúce sa v rodinnom dome súp. č. XX postaveného na parcele registra C parc. č. 158 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m², zapísané na LV XXX, k. ú. D. K., obec D. K., v časti bývalá stajňa, v časti veranda, tiež žalobkyňa žiadala vypratať dreváreň, hnutelné veci v sypanci vrátane pivnice, unimobunku, voliéru a kurník nachádzajúce sa na parcele registra C, parc. č. 158, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 914 m², zapísané na LV XXX, k. ú. D. K., obec D. K.

1.4. Nevyhovet návrhu žalovaného na vyžiadanie a pripojenie si spisu Mestského súdu Košice sp. zn. 38C/191/2016, v ktorom žalovaný ako žalobca si uplatňuje proti žalobkyni ako žalovanej vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu zhodnotenia nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne zapísaných na LV č. XXX, k. ú. D. K., lebo mal za to, že predmet konania vo veci sp. zn. 38C/191/2016 nemá vplyv na rozhodnutie o žalobe žalobkyne, ktorá sa domáha vypratania svojich nehnuteľností. Žalovaný žiadnym

spôsobom nespochybnil výlučné vlastnícke právo žalobkyne vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX. Taktiež nespochybnil ani tú skutočnosť, že na predmetných nehnuteľnostiach sa nachádzajú hnuťelné veci v jeho vlastníctve. Žalovaný viackrát poukázal na to, že na vypratanie potrebuje dlhšiu lehotu a nespochybňoval a nerozporoval skutočnosti uvádzané v žalobe. Zároveň súd nevykonával výsluch žalovaného, ktorý sa bez ospravedlnenia nezúčastnil nariadeného pojednávania.

1.5. Úspešná žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti poukázal na to, že žaloba bola zamietnutá v nepatrnej časti čo sa týka vypratania parcely č. 159, ktorej vlastníčkou je tretia osoba. Na povinnosť žalovaného vypratať dreváren z pozemku žalobkyne uvedené vplyv však nemá. Z uvedeného dôvodu súd priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 11. mája 2024 sp. zn. 12Co/14/2024 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcom výroku a v III. výroku o trovách konania potvrdil. (I. výrok) Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. (II. výrok)

2.1. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávany spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukázal.

2.2. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nevykonateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. O takýto prípad však v prejednávanej veci nešlo. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie netrpí vadou nevykonateľnosti, pretože súd prvej inštancie vo výroku jasne určil povinnosť, ktorú má žalovaný splniť (povinnosť vypratať) a presne identifikoval nehnuteľnosti (podľa údajov z katastra nehnuteľností), ktorých sa uložená povinnosť týka, pričom už samotná realizácia tejto povinnosti je na žalovanom. Z výroku napadnutého rozsudku jednoznačne a nepochybne vyplýva povinnosť uložená žalovanému, ktorá povinnosť je formulovaná určito a jednoznačne, bez pochybností o rozsahu uloženej povinnosti. Odvolací súd v tejto súvislosti považoval za potrebné uviesť, že hmotné právo hovorí o práve vlastníka domáhať sa vydania veci, teda hnuťelnej aj nehnuteľnej (od toho, kto ju neprávom zadržuje), naopak procesné právo naproti tomu hovorí o vydaní veci iba vo vzťahoch k hnuťelným veciam a pri nehnuteľných veciach sa vydanie realizuje vypratáním a keďže výroky rozsudkov vzhľadom k tomu, že exekúciu možno vykonať iba spôsobom uvedeným v zákone, preto pri práve vlastníka domáhať sa ochrany vlastníckeho práva vo vzťahu k nehnuteľnosti je potrebné formulovať petit „vypratať nehnuteľnosť“ (R 53/1973), keďže pod pojmom „splnenie povinnosti vypratať nehnuteľnosť“ sa rozumie odstránenie všetkých hnuťelných vecí nachádzajúcich sa v priestoroch nehnuteľností a zabezpečenie opustenia priestorov osobami tam sa nachádzajúcimi. Z obsahu odvolacej argumentácie tak vzhľadom na vyššie uvedené vyplývalo, že žalovaný si zamieňa otázku nedostatku žaloby (žaloba má zákonom požadované náležitosti vrátane presného, určitého a zrozumiteľného petitu), t. j. nesplnenie procesnej podmienky, s otázkou väd v skutkových zisteniach súdu. Tento záver je podporený aj rozhodnutím NS SR sp. zn. 1Cdo/1089/2015 z 28. 02. 2017, ako aj rozhodnutím KS BB sp. zn. 16Co/37/2023 z 20. 12. 2023, resp. rozhodnutím KS BA sp. zn. 8Co/19/2019 z 29. 03. 2022, z ktorých vyplýva, že „pri žalobe o vypratání stačí, ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnene užívaná, pričom nie je nutné špecifikovať každú vec, ktorá sa na pozemku nachádza; Žalovaný má pri povinnosti vypratania nehnuteľnosti túto vypratať, čo znamená buď odtiaľ odísť, ak sa na nej fakticky zdržuje a zároveň si aj odniesť alebo odstrániť svoje veci z pozemku, čo predstavuje komplexný obsah práva užívania; Vykonateľnosť výroku súdu, ktorým uložil povinnosť na vypratanie nehnuteľnosti, nevyžaduje špecifikáciu konkrétnych vecí, ktoré sa majú vypratať, keďže táto povinnosť sa vzťahuje na všetky veci na nehnuteľnosti sa nachádzajúce a patriace tomu, kto nehnuteľnosť neoprávnene užíva.“

2.3. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovaným v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne

zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. S poukazom na vyššie uvedené, potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcom výroku, včítane závislého, odvolacími dôvodmi osobitne nespochybného III. výroku o trovách konania, s použitím ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, ako vecne správny potvrdil.

2.4. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval § 420 písm. f) CSP majúci za to, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces.

3.1. Zmätočnosť, a teda porušenie práva na spravodlivý proces vnímal žalovaný v tej skutočnosti, že súd, tak odvolací, ako ani súd prvej inštancie, nezohľadnili pre prejednáváný prípad rozhodujúcu skutočnosť a síce, že na nehnuteľnostiach, ktoré má žalovaný vypratať, sa nachádzajú hnutelné veci už len vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, resp. hnutelné veci v podielovom spoluvlastníctve sporových strán. Žalovaný v priebehu konania pred súdmi nižších inštancií poukazoval na nevykonateľnosť petitu a to z dôvodu, že na/v nehnuteľnostiach, ktoré má žalovaný vypratať, sa nachádzajú už len hnutelné veci v podielovom vlastníctve sporových strán, resp. vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Nevykonateľnosť rozsudku preto plynie z ust. § 181 ods. 5 písm. a) exekučného poriadku. V zmysle vyššie uvedeného mal za to, že rozsudok za aktuálnej situácie nie je vykonateľný. Exekútor totiž môže vykonať opatrenia výlučne za účelom odstránenia hnutelných vecí v držbe povinného - žalovaného. Nakoľko však na pozemku žalobkyne neostali žiadne hnutelné veci vo výlučnom vlastníctve žalovaného, exekúcia nemôže zákonne prebehnúť. Právoplatný rozsudok ukladá žalovanému povinnosť odstrániť hnutelné veci z pozemku žalobkyne, a to bez ohľadu na to, že nie je ich výlučným vlastníkom. V posudzovanom prípade odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom, ktorým by poskytol presvedčivé odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky uplatnené žalovaným - dovolateľom, čím svojím postupom v dôsledku nepreskúmateľnosti odvolacieho rozhodnutia založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Na podstatnú odvoláciu námietku dovolateľ nedostal odpoveď v rozhodnutí odvolacieho súdu. Mal za to, že iba tým, že súd v rozhodnutí náležite zareaguje na argumenty účastníka, dá mu najavo, že sa zaoberal jeho argumentami a návrhmi, proces právnej argumentácie (diskurz medzi súdom i účastníkmi) má byť dialógom. Zjavne svojvoľné (arbitrárne) zaoberanie sa takými argumentami je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu. Za arbitrárne zaoberanie sa argumentmi možno označiť všeobecné konštatovanie súdu, že argumenty účastníka sú nesprávne alebo irelevantné, ak súd vôbec nevysvetlí alebo iba nedostatočne vysvetlí, prečo ich považuje za nesprávne alebo irelevantné. Čím dôkladnejšia a podrobnejšia je argumentácia účastníka konania, tým dôkladnejšia musí byť aj argumentácia súdu, ktorou predložené argumenty spochybňuje alebo vyvracia. Hoc odvolací súd v odôvodnení poukazuje na skutočnosť, že súdy nemusia odpovedať na každú otázku, resp. argumentáciu, mal za to, že zodpovedanie otázky, prečo má žalovaný odpratať z cudzieho pozemku cudzie hnutelné veci je otázka zásadného významu v prejednávanom spore. Súdy nižších inštancií nedali žiadnu odpoveď na argumentáciu žalovaného a síce, že hnutelné veci, ktoré ostali v/na nehnuteľnostiach žalobkyne, sú v jej výlučnom vlastníctve, resp. v podielovom spoluvlastníctve sporových strán. Odvolací súd túto (pre prejednáváný spor) podstatnú otázku vnímal, avšak na ňu nereagoval, a to ani z časti. Jedná sa pre prejednáváný spor o rozhodujúcu skutočnosť.

Mal preto za to, že odvolacím súdom bolo porušené ust. § 387 ods. 3 CSP. Totiž tak súd prvej, ako aj druhej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou vlastníctva hnutelných vecí, ktoré zostali na pozemku žalobkyne. Na danú námietku nedostal žalovaný žiadnu odpoveď tak zo strany súdu prvej, ako ani druhej inštancie. Za jediné vlastné odôvodnenie rozsudku odvolacím súdom je možné považovať záver bodu 13: „...Z obsahu odvolacej argumentácie tak vzhľadom na vyššie uvedené vyplýva, že žalovaný si zamieňa otázku nedostatku žaloby (žaloba má zákonom požadované náležitosti vrátane presného, určitého a zrozumiteľného petitu), t. j. nesplnenie procesnej podmienky, s otázkou väd v skutkových zisteniach

súdu.“ S uvedeným tvrdením sa nie je možné stotožniť. Žalobca, ako aj súdy nižších inštancií podporili/založili svoju argumentáciu na súdnych rozhodnutiach (R 53/1973, NS SR sp. zn. 1Cdo/1089/2015 a KS BB sp. zn. 8Co/19/2019), ktorá rieši situáciu, kedy nie je sporné, že hnutelné veci, ktoré je potrebné vypratať, sú vo výlučnom vlastníctve žalovaného v danom spore. Odvolací súd odkázal na vyššie citované rozhodnutia len a výlučne za účelom poukázania na formuláciu petitu žaloby, avšak (mal za to, že) úlohou súdu je aplikovať právo na ten-ktorý konkrétny prípad pri prejednávaní sporu. Mal preto za to, že zo strany odvolacieho súdu došlo ku porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, došlo ku porušeniu zákazu odmietnutia spravodlivosti, keď sa súdy nižších inštancií nevysporiadali, a to ani z časti s argumentáciou žalovaného (hnutelnosti v jeho výlučnom vlastníctve boli už vypratané) a sústredili sa len a výlučne na správnosť formulácie petitu žaloby, a to bez zohľadnenia skutočnosti, že žalovaný má vypratať cudzí pozemok od cudzích vecí. Preto na to, aby mohla byť žaloba v tomto konaní úspešná, nestačilo (podľa názoru žalovaného), aby bola podaná na vypratanie nehnuteľností. Bolo potrebné osvedčiť aj pasívnu legitimáciu žalovaného, a to práve s ohľadom na skutočnosť, že v/na nehnuteľnostiach, ktoré majú byť vypratané, sú veci spoločné, či žalobkynine. Súdy nižších inštancií danú skutočnosť opomenuli, a preto mal za to, že došlo ku porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

3.2. S poukazom na uvedené dôvody dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že navrhuje dovolaciemu súdu, aby dovolanie zamietol v zmysle ustanovenia § 448 CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť (vo všeobecnosti) taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pretože dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd

pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalovaný namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, pričom najmä poukazoval na nevykonateľnosť petitu, a to z dôvodu, že na/v nehnuteľnostiach, ktoré má žalovaný vypratať, sa nachádzajú už len hnutel'né veci v podielovom vlastníctve sporových strán, resp. vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Nevykonateľnosť rozsudku preto plyní z ust. § 181 ods. 5 písm. a) exekučného poriadku. V zmysle vyššie uvedeného mal za to, že rozsudok za aktuálnej situácie nie je vykonateľný.

13.1. V súvislosti s namietaným dovolacím súd poukazuje na bod 13 a 14 rozhodnutia odvolacieho súdu, v zmysle ktorých:

„13. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nevykonateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. O takýto prípad však v prejednávanej veci nešlo. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie netrpí vadou nevykonateľnosti, pretože súd prvej inštancie vo výroku jasne určil povinnosť, ktorú má žalovaný splniť

(povinnosť vypratať) a presne identifikoval nehnuteľnosti (podľa údajov z katastra nehnuteľností), ktorých sa uložená povinnosť týka, pričom už samotná realizácia tejto povinnosti je na žalovanom. Z výroku napadnutého rozsudku jednoznačne a nepochybne vyplýva povinnosť uložená žalovanému, ktorá povinnosť je formulovaná určito a jednoznačne, bez pochybností o rozsahu uloženej povinnosti. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že hmotné právo hovorí o práve vlastníka domáhať sa vydania vecí, teda hnutelnej aj nehnuteľnej (od toho, kto ju neprávom zadržiava), naopak procesné právo naproti tomu hovorí o vydaní vecí iba vo vzťahoch k hnutelným veciam a pri nehnuteľných veciach sa vydanie realizuje vypratáním a keďže výroky rozsudkov vzhľadom k tomu, že exekúciu možno vykonať iba spôsobom uvedeným v zákone, preto pri práve vlastníka domáhať sa ochrany vlastníckeho práva vo vzťahu k nehnuteľnosti je potrebné formulovať petit „vypratať nehnuteľnosť“ (R 53/1973), keďže pod pojmom „splnenie povinnosti vypratať nehnuteľnosť“ sa rozumie odstránenie všetkých hnutelných vecí nachádzajúcich sa v priestoroch nehnuteľností a zabezpečenie opustenia priestorov osobami tam sa nachádzajúcimi. Z obsahu odvolacej argumentácie tak vzhľadom na vyššie uvedené vyplýva, že žalovaný si zamieta otázku nedostatku žaloby (žaloba má zákonom požadované náležitosti vrátane presného, určitého a zrozumiteľného petitu), t. j. nesplnenie procesnej podmienky, s otázkou vád v skutkových zisteniach súdu.

14. Tento záver je podporený aj rozhodnutím NS SR sp. zn. 1Cdo/1089/2015 z 28. 02. 2017, ako aj rozhodnutím KS BB sp. zn. 16Co/37/2023 z 20. 12. 2023, resp. rozhodnutím KS BA sp. zn. 8Co/19/2019 z 29. 03. 2022, z ktorých vyplýva, že „pri žalobe o vypratanie stačí, ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnene užívaná, pričom nie je nutné špecifikovať každú vec, ktorá sa na pozemku nachádza; Žalovaný má pri povinnosti vypratania nehnuteľnosti túto vypratať, čo znamená buď odtiaľ odísť, ak sa na nej fakticky zdržiava a zároveň si aj odniesť alebo odstrániť svoje veci z pozemku, čo predstavuje komplexný obsah práva užívania; Výkonateľnosť výroku súdu, ktorým uložil povinnosť na vypratanie nehnuteľnosti, nevyžaduje špecifikáciu konkrétnych vecí, ktoré sa majú vypratať, keďže táto povinnosť sa vzťahuje na všetky veci na nehnuteľnosti sa nachádzajúce a patriace tomu, kto nehnuteľnosť neoprávnene užíva“. Ceteris paribus vyvracia i odvoláciu argumentáciu žalovaného k otázke akéhosi upratania celého dvora.“

13.2. Vzhľadom na uvedené a obsah spisu, a to vyjadrenie zo dňa 4. októbra 2022 č. 1. 40, dovolací súd konštatuje, že námietka dovolateľa týkajúca sa nevykonateľosti rozhodnutia pre nekonkretizovanie vecí, nie je dôvodná.

14. Dovolateľ ďalej namietal, že hoc odvolací súd v odôvodnení poukazuje na skutočnosť, že súdy nemusia odpovedať na každú otázku, resp. argumentáciu, mal za to, že zodpovedanie otázky, prečo má žalovaný odpratať z cudzieho pozemku cudzie hnutelné veci je otázka zásadného významu v prejednávanej spore. Súdy nižších inštancií nedali žiadnu odpoveď na argumentáciu žalovaného a síce, že hnutelné veci, ktoré ostali v/na nehnuteľnostiach žalobkyne, sú v jej výlučnom vlastníctve, resp. v podielovom spoluvlastníctve sporových strán. Odvolací súd túto (pre prejednávaný spor) podstatnú otázku vnímal, avšak na ňu nereagoval, a to ani z časti. Jedná sa pre prejednávaný spor o rozhodujúcu skutočnosť.

14.1. Dovolací súd poukazujúc na vyššie citovaný bod 14 rozhodnutia odvolacieho súdu konštatuje, že vypratanie nehnuteľnosti nevyžaduje špecifikáciu konkrétnych vecí, ktoré sa majú vypratať, keďže táto povinnosť sa vzťahuje na všetky veci na nehnuteľnosti sa nachádzajúce a patriace tomu, kto nehnuteľnosť neoprávnene užíva, no tiež zdôrazňuje to, že dovolateľ v súvislosti s predmetnou námietkou, ktoré veci sú sporné, či už vo výlučnom vlastníctve žalobkyne alebo podielovom, a preto možno dospieť k záveru, že sa jedná iba o púhu polemiku so skutkovým stavom vecí, nie však o podstatnú námietku, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu rozhodnutia.

14.2. Nad rámec vyššie uvedeného v zmysle dovolateľom namietanej údajnej arbitrárnosti rozhodnutia najvyšší súd uvádza, že o zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak zo strany súdu došlo k takej interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Preskúmaním vecí dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia (odvolacieho i

okresného súdu) zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí, a preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné či arbitrárne.

15. Dovolací súd vzhľadom na namietané konštatuje, že sa odvolací súd dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s predmetnými námietkami a za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad.

16. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštancie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili, a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

17. V reakcii na dovolacie argumenty žalovaného dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaná preto neopodstatnene namietala, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo, na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

17.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalovaný preto neopodstatnene namietal existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Dovolací súd nezistil porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.